

Z právní praxe.

Přehled rozhodnutí nejvyššího soudu.

A. Ve věcech civilních

I. Občanské právo.

Byl-li návrh sám podán ještě před narozením dítěte, není nezákonností, vyhověl-li soud návrhu nemanželské matky opřenému o předpis § 168 obč. zák. až po narození dítěte. Oprávněnost návrhu jest však posuzovati podle doby, kdy byl podán. — Obava odpůrce, že mu hrozí majetková újma, bude-li vyhověno návrhu matky dítěte pro případ, že bude mít úspěch v případném sporu o uznání otcovství, není zákonným důvodem pro odepření nároku podle § 168 nemanželské matce. (Rozh. ze dne 21. září 1940, R II 141/40.)

Právo nemanželské matky na výchovu dítěte může dojít právní ochranou jen tenkrát, když se to snaží s blahem dítěte. (Rozh. ze dne 20. září 1940, R I 301/40.)

Za podmínek § 367 obč. zák. zaniká nejen vlastnictví dřívějšího vlastníka převedené movité věci, nýbrž i jiná věcná práva (služebnosti, právo zástavní, a to i soudcovské zástavní právo) k této věci, o nichž nabyvatel při nabytí vlastnictví nevěděl. — Zákon neukládá nabyvateli movité věci povinnost, aby se dotazem u exekučního soudu přesvědčil o existenci soudcovského práva zástavního. (Rozh. ze dne 11. září 1940, Rv I 788/40.)

Není-li smluven opak, nezaniká úvěrová hypotéka tím, že byl úvěr vyčerpán, věřitel nemá však práva žádati na dlužníku, aby přijímal nové zápůjčky a úvěr vyčerpal. — Prohlásil-li dlužník, že nebude žádati další zápůjčky, jest úvěrové spojení skončeno a úvěrová hypotéka, nebyla-li vyčerpána, jest jen potud platná, pokud se týká zápůjček, jež byly dlužníku skutečně poskytnuty a jež dlužník věřiteli ještě dluží. (Rozh. ze dne 13. září 1940, Rv I 855/40.)

Dědic není proti nároku pozůstalostního věřitele, který neuposlechl svolání věřitelů, chráněn již tím, že dokáže, že stav aktiv podle soupisu jmění nestačí ke krytí věřitelovy pohledávky, nýbrž musí prokázati, že pozůstalost byla již skutečně vyčerpána a p l a c e n í m pohledávek věřitelů, kteří se přihlásili. Toto důkazní břemeno zatěžuje dědice. (Rozh. ze dne 25. září 1940, Rv I 409/40.)

Úmluva (smír) již si kdo dal slíbiti zaplacení dvojích úroků z jedné a téže zápůjčky v rozporu s předpisem § 16 (2) zák. č. 44/1933 Sb. je nicotná. K této nicotnosti jest přihlížeti z moci úřední. Co bylo plněno na základě nicotného smíru, lze žádati zpět, aniž sejde na tom, zda lze vrátiti druhé straně tvrzené výhody a ústupky, jež tato žadatelé o vrácení plnění poskytla za uznání pohledávky, již se týkal smír. (Rozh. ze dne 11. září 1940, Rv I 510/40.)

Jde o nárok ze správy (§ 923 obč. zák.), nikoli o případ odškodnění z důvodu omylu (§ 872 obč. zák.), domáhá-li se kupitel vrácení části kupní ce-

ny proto, že mu byl prodán pozemek, který nebyl ve vlastnictví prodatelově. (Rozh. ze dne 27. června 1940, Rv I 81/40.)

Nepřičí se právní povaze smlouvy o zápůjčku (§§ 983, 985 obč. zák.), bylo-li ujednáno, že zapůjčitel nesmí vypůjčenými penězi nakládati podle libosti, nýbrž, že jich musí použití jedině a výhradně k určitému účelu (koupi auta). (Rozh. ze dne 10. září 1940, Rv I 643/40.)

Byl-li rozsah zákonné vyživovací povinnosti již určen určitou částkou, může se ten, kdo učinil náklad spojený s mimořádně vzrostlou nezbytnou potřebou dítěte pro jeho dlouhé a nákladné onemocnění, domáhati v rámci § 1042 obč. zák. náhrady na výživou povinném, pokud náklady ty nemohly dojít úhrady z výměry výživného, jak byla povinnému určena, jen za předpokladu, že majetkové poměry povinného připouštějí zvýšení jeho závazku k plnění výživného. (Rozh. ze dne 25. září 1940, Rv II 381/40.)

K léčebným nákladům patří i náklady cesty poškozeného a jeho rodičů k lékaři za účelem ošetření a léčení poranění. Tyto náklady jest povinen škůdce poškozeného nahraditi, aniž záleží na tom, že je již zapravil otec poškozeného. (Rozh. ze dne 20. září 1940, Rv II 350/40.)

Třebas nastal klid řízení, bylo ve sporu rádně pokračováno ve smyslu § 1497 o. z., sjednaly-li strany klid řízení jen proto, aby se dohodly mimosporně o vyřízení věci a doba klidu řízení byla skutečně této snaze věnována. (Rozh. ze dne 5. září 1940, Rv I 581/40.)

Tvrzení žalobce, že žalovaná trpí těžkou neurasthenií, provázenou hysterickými záchvaty, není dostatečnou skutkovou okolností ve smyslu § 226 c. ř. s., opodstatňující po skutkové stránce rozvodový důvod, odpovídající § 13, lit. g) rozl. zák. — Nervová choroba, zejména nervová slabost (neurasthenie), třebas těžká, ba ani hysterie sama, není-li kvalifikována jako těžká, není rozvodovým (rozlukovým) důvodem podle § 13, lit. g) rozl. zák. Pokud lze k ní hleděti jako k (spolu)příčině hlubokého rozvratu manželství. (Rozh. ze dne 17. září 1940, Rv I 713/40.)

Byl-li povolen rozvod manželství také z viny manželčiny podle § 13, lit. e) rozl. zák., nelze odepřítí rozlukou manželství navrhujícímu manželovi podle § 17 rozl. zák. jen proto, že rozlukou zanikne manželce případný nárok podle dv. dekr. č. 531/1841 Sb. z. s. (Rozh. ze dne 11. září 1940, R I 300/40.)

Kdo ostarává prodej minerální vody, sám celý podnik řídí, obstarává reklamu, objednáva reklamní tabulky se závadnými nápisy a je dáva do oběhu, aniž je vlastník pozemku, na němž pramen minerální vody vyvěrá, na podniku finančně interesován, jest ke sporu podle §§ 1, 2 zák. proti nekalé soutěži na zdržení se závadných údajů v reklamě a odstranění závadného stavu, pasivně způsobilý jedině on, nikoliv vlastník pozemku, na němž pramen minerální vody vyvěrá. (Rozh. ze dne 4. září 1940, Rv I 979/40.)

Stanovily-li pojistné podmínky ve smyslu vl. nař. č. 156/1927 Sb. o povinnosti pojistníkovi hraditi z každé poskytnuté náhrady a ze všech placených nákladů jak při škodách na osobách tak na věcech 10%, nejméně však 400 K ze svého, vztahuje se podle tohoto ustanovení účast pojistníkova i na úraty právního zastoupení, jež pojišťovna poskytla pojistníku ve sporu o náhradu škody proti němu poškozeným vedeném a pro pojistníka vítězně skončivším. (Rozh. ze dne 5. září 1940, Rv I 1004/40.)

Neuplatnil-li pojistník v průpadné lhůtě poté, co pojišťovna odmítla plniti z pojišťovací smlouvy, své nároky vůči pojišťovně, nemá to za následek ztrátu práv z pojišťovací smlouvy podle § 20 (2) poj. zák. vůči vymáhajícímu věřiteli, který pojistné částky před tím zabavil a jemuž byly částky ty rovněž před tím přikázány k vybrání, jestliže nebyl sám způso-

bem předepsaným pro uvědomění pojistníka zpraven pojišťovnou s upozorněním na následky o jejím zamítavém stanovisku; průpadná lhůta s účinky pro vymáhající věřitele počíná běžeti teprve od tohoto jeho vyrozumění. (Rozh. ze dne 27. června 1940, Rv I 736/40.)

Před schválením kupní smlouvy okresním úřadem ve smyslu § 1 vl. nař. č. 218/38 Sb. není nabyvatel nemovitosti oprávněn vypovědět pojišťovnou smlouvu podle § 65 (2) poj. zák. (Rozh. ze dne 27. června 1940, Rv I 744/40.)

Z bytu, na nějž se vztahují předpisy o ochraně nájemníků, a to vzhledem k předpisu § 5 zák. č. 66/1936 Sb. až do 30. června 1940, lze dáti výpověď podle všeobecných předpisů již k tomuto dni. (Rozh. ze dne 10. září 1940, Rv I 709/40.)

Zaplatil-li nájemník požívající ochrany zákona č. 44/1928 Sb. a za platnosti tohoto zákona pronajimateli vedle smlouveného nájemného i nedovolenou úplatu za pronájem bytu ve smyslu § 18 uved. zák., je oprávněn domáhati se do 6 měsíců od ukončení nájemního poměru jejího vrácení, třeba během nájemního poměru byla původní nájemní smlouva mlčky prodloužena nebo na jejím místě uzavřena nová smlouva. (Rozh. ze dne 27. června 1940, Rv I 607/40.)

Nájemní smlouva, již byly pronajaty družstvem místnosti v družstevním domě nečlenu družstva, jest platná, i když byla uzavřena před účinností vl. nař. č. 116/1935 Sb. Obmezení, jímž podléhá představenstvo vůči družstvu podle společenstevní smlouvy nebo usnesení valné hromady v příčině rozsahu oprávnění zastupovati společenstvo, nemají právního účinku vůči třetím osobám. Pokud nelze spatřovati ve výroku představenstva nájemníkoví závazný příslib, že mu nebude dána výpověď. (Rozh. ze dne 27. června 1940 — Rv I 619/40.)

Dal-li majitel domu klíč od domu nájemníkům, je klíčové součástí odměny, jež přísluší domovníkovi za otvírání domovních dveří, tedy za domovnícké práce, proti majiteli domu a jest proto platem ve smyslu §§ 1152, 1154 obč. zák., který se promlčuje v kratší promlčecí lhůtě podle § 1486, č. 5 obč. zák. (Rozh. ze dne 17. září 1940, Rv I 1006/40.)

Na nároky na náhradu škody vzniklé z provozu motorového vozidla, opřené o předpisy občanského zákona se nevztahuje propadná lhůta podle § 50 zák. č. 81/1935 Sb. vůbec; pro promlčení platí předpis § 1489 obč. zák. (Rozh. ze dne 19. září 1940, Rv I 906/40.)

Zákaz čepovati cizí pivo v právovárečném domě pod ztrátou nároku na várečné odpovídá účelu právovárečného společenstva; ustanovení stanov o tom je platné a neodporuje dobrým mravům. Pokud ztrácí nárok na várečné i manželka — spoluvlastnice právovárečného domu, třebaž živnost hostinskou provozuje jen její manžel, spoluvlastník tohoto domu. (Rozh. ze dne 26. září 1940, Rv I 1275/39.)

Předpis § 31 náhr. zák. nerozlišuje mezi pozemky lesními a pozemky jiného druhu a nezáleží také s hlediska tohoto předpisu, o jaké věcné právo jde. Třicetidenní lhůta k domáhání se vlastnictví nebo jiných práv k nemovitostem (§ 31 náhr. zák.), počíná zápisem vkladu vlastnického práva pro pozemkový úřad nebo nabyvatele. Pouhý výkon věcného práva nenaplnňuje pojem uplatňování práva ve smyslu § 31 náhr. zák. — Vlastník přiděleného pozemku nemůže zříditi pozemkovou služebnost bez svolení pozemkového úřadu, je-li jeho vlastnictví k pozemku obmezeno výhradou §§ 19 (2), 21 (2), 24 příř. zák.; zavázal-li se k zřízení služebnosti před touto výhradou, jest v obmezení tom spatřovati náhodu podle § 1447 o. z. (Rozh. ze dne 26. září 1940, Rv I 702/40.)

II. Pracovní právo.

Zákon o soukromých zaměstnancích č. 154/1934 Sb. Za trvání zkušební doby (§ 30 uved. zák.) je zaměstnavatel oprávněn pracovní poměr zaměstnancův kdykoliv zrušiti, a to i tehdy, když zaměstnanec vyhověl všem požadavkům, které byly na něho kladeny. — Při sjednávání služební smlouvy na neurčitý čas po skončení zkušební doby nebo na jejím konci nejsou strany omezeny, mimo předpisy donucující povahy (§ 53 uved. zák.), ve smluvní volnosti. — Ustanovení hromadné smlouvy pracovní, která zaručuje zaměstnancům minimální platy a podle níž nesmí žádný zaměstnanec v závodě pracovati bezplatně a není povinen odváděti jakékoliv dávky zaměstnavateli nebo pro jeho závod nakupovati jakékoliv potřeby, nebrání stranám, aby se dohodly v příčině zpropitného jinak, zejména též tak, že si zaměstnanec (vrchní číšník) může ze zpropitného podržeti jen onu část, jež mu zůstane po srážce podílu jiných zaměstnanců; nesejde na tom, že při úpravě minimální mzdy bylo pamatováno na zpropitné jako na součást celkových služebních příjmů. (Rozh. ze dne 10. září 1940, Rv I 593/40.)

Učinily-li strany a soud prohlášení, že jde o spor pracovní (čl. IX, odst. 3 a 5 zák. č. 161/36 Sb.), nelze změnití řízení pracovní na řízení řádné ani, když soud první stolice i soud odvolací shledaly, že mezi spornými stranami šlo jen o n á j e m n í smlouvu. (Rozh. ze dne 3. září 1940, Rv I 412/40.)

III. Obchodní právo.

K pojmu kontokorentu a t. zv. běžného účtu nevlastního. Saldo obchodního spojení se promlčuje na základě uznání ve lhůtě třicetileté jen tehdy, šlo-li o smluvní uznání, mající povahu novace původního poměru oblihačského. — Pro určení přejímatele podniku nebo jmění ve smyslu § 1409 o. z. platí stejná promlčecí lhůta jako pro zcizitele; jde-li však o kratší promlčecí lhůty podle § 1486 o z., neplatí předpis § 1478 o. z. o početi promlčecí lhůty již při objektivní možnosti vymáhání práva, nýbrž zásada, že je potřebí i subjektivní, osobní možnosti vymáhání práva. (Rozh. ze dne 19. září 1940, Rv I 761/40.)

IV. Civilní řízení sporné.

Není-li ten, proti němuž směřuje žaloba, samostatným právním podmětem, nelze vadu napravití podle §§ 6, 7 c. ř. s. (Rozh. ze dne 23. září 1940, Rv II 299/40.)

Ve sporu o oduznání manželského původu není žalovaný oprávněn vytýkati, že nebyl proveden důkaz krevní zkouškou. (Rozh. ze dne 20. září 1940, Rv I 659/40.)

K otázce důkazního břemene ve sporu o uznání nemanželského otcovství. — Došlo-li již k porušení tělesné integrity zúčastněných osob odebráním jejich krve bez jejich souhlasu znalcem-lékařem k provedení důkazu zkouškou krve, není s hlediska procesuálního závady, aby soud výsledku důkazu krevní zkouškou pro rozhodnutí sporu nepoužil a jej nezhodnotil; stalo-li se tak, není v tom ani zmatečnost, ani vada řízení. (Rozh. ze dne 11. září 1940, Rv II 375/40.)

Jest na vymáhajícím věřiteli žalujícím poddlužníka o zaplacení dlužníkovy pohledávky (§ 308 ex. ř.), aby úplně (§ 226 c. ř. s.) uvedl skutkové okolnosti, na nichž se zakládá nárok dlužníkův. Žaloba nemá podstatných náležitostí, neuvedl-li vymáhající věřitel výši služebního platu dlužníkovu u poddlužníka a dobu splatnosti tohoto platu. — Jest povinností soudu, aby hleděl z úřadu k tomu, zda má žaloba podstatné náležitosti odůvodňující žalobní prosbu. (Rozh. ze dne 18. září 1940, Rv II 239/40.)

Právní účinek rozsudku o uznání služebnosti (jízdy), vztahuje se jen na osoby, jež vedly o služebnost rozepři a jejich universální nástupce, nikoliv na osoby, jež singulární sukcesí vstoupily v právní poměr, dotčený rozsudkem. — Pokud se nelze na základě rozsudku o uznání služebnosti vydobytého proti předchůdcům singulárních nástupců ve vlastnictví služebné nemovitosti domáhati proti singulárním nástupcům konfesorní žalobou výroku, že jsou povinni trpěti výkon služebnosti jízdy a její vklad do pozemkové knihy na nemovitosti žalovaných. (Rozh. ze dne 26. září 1940, Rv I 420/40.)

V. Nesporné řízení.

Jde o zmatečnost podle § 41 lit. e) nesp. říz., vydal-li pozůstalostní a poručenský soud vzhledem k nezletilému účastníku nové usnesení o pozůstalostním a poručenském schválení smlouvy o převodu zůstavitelova závodního podílu, ač již dříve schválil zmocněncovu plnou moc, udělenou mu dědici a obsahující i osnovu právního jednání (§ 189 odst. 2 nesp. pat.), která se neodchyluje od smlouvy podle ní uzavřené. (Rozh. ze dne 3. července 1940, R I 354/40.)

Ujednali-li spoluvlastníci, navrhuující dobrovolnou dražbu společné nemovitosti (podle obsahu dražebních podmínek), že vyvolací cena bude určena soudem podle předchozího soudního odhadu, jemuž se spoluvlastníci předem podrobili, navrhli tím provedení soudního odhadu a jest pro způsob jeho výkonu, pokud pro nesporné řízení nejsou stanoveny výjimky, dbáti ustanovení §§ 140 a 144 ex. ř. a odhadního řádu č. 100/1933 Sb. (§ 272 nesp. pat.). Byl-li porušen předpis § 35 odh. ř., jsou provedení dražby a udělení příklep nezákonné. — Není nezákonností, nebyla-li v usnesení, jímž byl při dobrovolné dražbě nařízen odhad nemovitosti, dodržena třináctidenní lhůta § 140 ex. ř. (Rozh. ze dne 27. září 1940, R II 153/40.)

Není nezákonností, vyzvaly-li nižší soudy firmu, jež překládá své sídlo z území Protektorátu do území sudetského, aby ke své žádosti o výmaz firmy z protektorátního firemního rejstříku přiložila ve smyslu § 290 zák. č. 76/1927 Sb. ve znění zák. č. 227/1936 Sb. souhlas příslušné berní správy. — Rečený zákonný předpis neodporuje smyslu převzetí ochrany Německou říší ve smyslu čl. 12 výnosu Vůdce a říšského kancléře. (Rozh. ze dne 5. září 1940, R I 193/40.)

VI. Exekuční řízení.

Je-li postupitelkou vykonatelné pohledávky spořitelna ve smyslu zák. čís. 302/1920 Sb., nestačí s hlediska § 9 ex. ř. postupní listina, na které jsou podpisy osob, zastupujících spořitelnu ověřeny veřejným notářem a na které jest kromě toho veřejným notářem v ověřovací doložce poznamenáno, že podle dokladů jemu předložených jsou ony osoby oprávněny spořitelnou podepsati (znamenati), nýbrž musí býti předložena i listina veřejná nebo veřejně ověřená, z níž vyplývá, že osoby, které podepsaly za spořitelnu postupní listinu, byly oprávněny tuto listinu za ni podepsati. Nedostatek tohoto průkazu je vadou materiální, pro niž nelze povolití postupníkem navrhovanu exekuci a nelze ji ani odstraniti postupem podle §§ 84, 85 c. ř. s. — Pokud nebylo potřebí, aby vymáhající věřitel (postupník) prokazoval soudu oprávněnost zástupců spořitelny, podepsaných na postupní listině k zastupování, bylo-li ve spisech soudu prvé stolice o plných mocích zástupců peněžních ústavů v soudním okrese založeno

i sdělení postupující spořitelny o tom, kdo je za ni oprávněn podpisovati. (Rozh. ze dne 18. září 1940, R II 136/40.)

V exekučním řízení, jímž manželka vymáhá výživné, nelze podle okolnosti vůbec povolití odklad exekuce z důvodu podle § 42, č. 5 ex. ř. (§ 44, odst. 1 ex. ř.), třebaš je vymáháno výživné za dobu minulou a vymáhající věřitelka má určité vlastní příjmy a jmění. (Rozh. ze dne 11. září 1940, R I 344/40.)

K exekučnímu zatížení církevního nemovitostního majetku není potřeba průkazu o souhlasu příslušného úřadu protektorátní kultové správy; jde-li o zajištění daní a veřejných dávek z tohoto majetku, aniž sejde na tom, zda ony daně a dávky požívají na řečeném majetku zákonného práva zástavního. (Rozh. ze dne 11. září 1940, R I 370/40.)

Žalobou podle § 37 ex. ř. může být vymáhající věřitel přidržěn, aby trpěl odstranění všech důsledků, jež vznikly podáním jeho návrhu na povolení exekuce, povinný se však nemůže domáhati i splnění určité činnosti na př. podpisu návrhu na zrušení exekuce. (Rozh. ze dne 18. září 1940, Rv II 264/40.)

Přiznáním náhradního nároku podle § 222 ex. ř. vstupuje ten, jemuž byl pro jeho pohledávku přiznán, na místo pohledávky původního věřitele. Nebyla-li pohledávka původního věřitele vykonatelná, nelze již proto přiznati vykonatelnost ani náhradnímu nároku zadnějšího věřitele, nastupujícímu na místo pohledávky původního věřitele; nesejde na tom, že bylo vloženo zástavní právo pro vykonatelnou náhradní pohledávku a na tom, zda náhradní nárok byl, či nebyl v rozvrhovém usnesení označen za vykonatelný. (Rozh. ze dne 12. září 1940, R II 116/40.)

Kdo nabývá, důvěřuje v platnost skutečně provedených zápisů, nějakého práva v pozemkové knize, může, je-li dobrě víry, počítati s tím, že platí to, co je v pozemkové knize zapsáno, nikoliv, co by tam mělo být zapsáno. Pořadí podle § 29 knih. zák. se nabývá podle skutečných zápisů. Ke změně vadného, anebo neúplného zápisu může dojiti rozsudkem jedině vůči těm, kdož nabyli knihovních práv bez důvěry v provedené zápisu. — Zástavní věřitel, který byl v době nabytí zástavního práva dobrě víry, je oprávněn domáhati se z důvodu obohacení podle § 231 ex. ř. zaplacení své pohledávky, s níž vyšel při rozvrhu nejvyššího podání za zastavenou nemovitost naprázdno, na tom, kdo byl na jeho úkor uspokojen v lepším pořadí, které mu bylo přiznáno podle dodatečně bez součinnosti zástavního věřitele, doplněného zápisu v pozemkové knize. (Rozh. ze dne 13. září 1940, Rv I 552/40.)

K dražebním podmínkám, které musí býti včas a řádně splněny, aby mohly býti vydražiteli povoleny knihovní zápisu (§ 237, odst. 1 a 3 ex. ř.) náleží i účinné udělení souhlasu okresního úřadu k nabytí vydražené nemovitosti (§ 3 vl. nař. č. 313/38 Sb.), třebaš tento souhlas nebyl požadován v dražebních podmínkách. — Zamítnutí knihovní žádosti vydražitelovy pro tentokrát, byl-li přiznán odkladný účinek stížnosti povinného do rozhodnutí zemského úřadu udelujícímu souhlas s příklepem na nejvyšší správní soud (§ 17 zák. o nejv. spr. s. v doslovu čl. I, č. 12 zák. č. 164/1937 Sb.). (Rozh. ze dne 25. července 1940, R I 352/40.)

Bylo-li prozatímní opatření podle § 382, č. 8 ex. ř. povoleno do pravoplatného skončení sporu o výživné, nepřestane jeho účinnost pravoplatným skončením sporu o rozvod podle § 391, odst. 1 ex. ř., nýbrž teprve jeho zrušením na návrh (§ 399, č. 4 ex. ř.). (Rozh. ze dne 10. září 1940, Rv I 792/40.)

Útratová pohledávka, vzniklá ve sporu o výživné a uznání nemanželského otcovství, požívá jakožto příslušenství pohledávky výživného v exekuci privilegovaného postavení podle § 1, odst. 2 zák. č. 314/1920 Sb. Výrok o nemanželském otcovství je toliko předurčujícím pro otázku výživného, která je vlastním předmětem sporu. (Rozh. ze dne 6. září 1940, R I 349/40.)

Předpis § 254, odst. 3 zák. č. 76/1927 Sb., který stanoví všeobecně, že, případně-li poslední den lhůty na neděli nebo uznaný svátek, nebo den památný, končí se lhůta teprve příštím dnem všedním, platí i pro lhůty práva materiálního a tím i pro promlčení přednostního zástavního práva pro převodní poplatek. (Rozh. ze dne 28. září 1940, R I 356/40.)

B. Ve věcech trestních a kárných.

I. Trestní zákony.

§ 5 tr. zák.: Spoluvina pomocí při trestném činu podle § 5 tr. zák. je možná jen do okamžiku jeho dokonání. — Pomoc poskytnutá po této době je účastenstvím ve smyslu § 5 tr. zák., dohodl-li se o ní pomocník před tím s pachatelem. — Jinak je trestná jen v mezích § 6 tr. zák. — Krádež je dokonána již odnětím věci; není třeba, aby zloděj uvedl již věc do bezpečí. (Rozh. ze dne 30. května 1940, Zm I 160/40.)

Souhlas s pachatelovým činem nestačí k nastrojení ve smyslu § 5 tr. zák., není-li zjištěno, že jím bylo v pachateli vzbuzeno rozhodnutí spáchatí čin. Lze v něm však po případě spatřovati pomáhání (psychické) ve smyslu téhož zákonného ustanovení. (Rozh. ze dne 28. září 1940, Zm I 93/40.)

K pojmu nedokonaného svádění podle § 9 tr. zák.: Patří sem i případ, v němž se sváděný pokusil absolutně nezpůsobilým prostředkem nebo na absolutně nezpůsobilém předmětu o čin, k němuž ho pachatel svedl. — Zločinem ve smyslu tohoto ustanovení je netoliko jednání přímého pachatele, nýbrž i jednání spoluvinníka a účastníka (nedokonané svádění ke spoluvinně nebo k účastenství na zločinu). (Rozh. ze dne 27. června 1940, Zm I 98/40.)

Předpisy § 25 a § 323 tr. zák. byly zrušeny § 14 nařízení o zacházení s cizinci ze dne 5. září 1939, říšský zák. I., str. 1667 s platností od 6. září 1939. — Je zmatkem podle § 281, čís. 11 tr. ř., byl-li obžalovaný po dni 5. září 1939 uznán vinným přestupkem podle § 323 tr. zák. a byl-li vysloven trest vypovědění z území Protektorátu Čechy a Morava. (Rozh. ze dne 22. června 1940, Zm I 288/40.)

Ke skutkové podstatě zločinu podle § 81 tr. zák.: Vrchnostenským rozkazem ve smyslu § 81 tr. zák. je každý rozkaz, vydaný vrchností k tomu oprávněnou. — Je-li úkon vrchnostenské osoby formálně oprávněn, nesmí se mu osoba, jím dotčená, zprotiviti, i když má za to, že je věcně neoprávněný, nezákonný nebo bezprávný. — Nezáleží na tom, zda úřední úkon čelí proti pachateli či proti jiné osobě. — Úředník důchodkové kontroly nepotřebuje písemného povolení ku prohlídce provozovny a bytu majitele sodovkárn. — K dokonání zločinu podle § 81 tr. zák. se nevyžaduje, aby byl služební úkon skutečně zmařen nebo ztížen. (Rozh. ze dne 3. května 1940, Zm I 569/39.)

Ke služebnímu výkonu berního vykonavatele náleží nejen akt zabavovací, ale i odnesení zabavených peněz z bytu povinného a jejich odevzdání příslušnému úřadu. — Nesejde na tom, že se berní vykonavatel před zahájením exekučního výkonu neprokázal osobní průkazkou a písemným exekučním rozkazem a že neměl stejnokroj nebo odznak, věděl-li pachatel jinak, že jde o úřední osobu a o její služební výkon. (Rozh. ze dne 6. září 1940, Zm I 269/40.)

§ 83 tr. zák.: Násilím na osobě ve smyslu § 83 tr. zák. rozumí zákon i násilí psychické, zejména i nebezpečné vyhrůžky. — Vyhrožoval-li pachatel zločinu podle § 83 tr. zák., vniknuv do příbytku, domácí osobě zabitím, je tato jeho činnost plně zhodnocena podřazením jeho činu předpisu § 83 tr. zák. a nelze ji podřadit ještě i ustanovení § 99 tr. zák. (Rozh. ze dne 23. července 1940, Zm II 137/40.)

Ke vzájemnému poměru skutkových podstat podle §§ 1, 2 zákona čís. 309/1921 Sb. (proti útisku) a podle § 98 tr. zák.: Uvedená zákonná ustanovení sledují týž účel; liší se jen co do jakosti a síly použitých prostředků, u pohrůžky zejména co do tíže a citelnosti zla, jímž bylo hroženo. — Neshledal-li soud v jednání obžalovaného skutkovou podstatu zločinu podle § 99 tr. zák., ježto obžalovaný nejednal v úmyslu uvésti ohroženého ve strach a nepokoj, nýbrž v úmyslu vynutiti na něm plnění, je jeho povinností zkoumati skutek obžalovaného nejprve s hlediska skutkové podstaty zločinu podle § 98, písm. b) tr. zák., a jen kdyby nebyla splněna, s hlediska mírnějších ustanovení §§ 1, 2 zákona čís. 309/1921 Sb. (Rozh. ze dne 21. září 1940, Zm II 217/40.)

§ 98, písm. b) tr. zák.: S hlediska skutkové podstaty podle § 98, písm. b) tr. zák. je nerozhodné, zda trestní oznámení, jímž pachatel hrozil, chtěje na ohroženém vynutiti majetkový prospěch, bylo objektivně nebo subjektivně pravdivé, čili nic. (Rozh. ze dne 6. září 1940, Zm I 214/40.)

Vyhrůžka újmou na cti a majetku (skandalisováním advokáta, působícího na malém městě) a na tělesné bezpečnosti není zákonem dovoleným prostředkem k vymáhání soukromoprávního nároku (výživného na nemanželské dítě). — Zakládá proto, jsou-li splněny náležitosti § 98, písm. b) tr. zák., skutkovou podstatu zločinu vydírání, i když je jinak vymáhaný nárok po právu. (Rozh. ze dne 18. května 1940, Zm I 41/40.)

§ 99 tr. zák.: Ke skutkové podstatě zločinu nebezpečného vyhrožování podle § 99 tr. zák. je po stránce subjektivní třeba, aby pachatel jednal v úmyslu, uvésti obžalovaného ve strach a nepokoj, tedy ve vyšší stupeň tísnivého pocitu z nastávajícího zvláště vážného zla. (Rozh. ze dne 29. května 1940, Zm I 154/40.)

§ 101, odst. 2 tr. zák.: Vnucený správce je veřejným úředníkem ve smyslu § 101, odst. 2 tr. zák. (Rozh. ze dne 11. května 1940, Zm I 200/40.)

K pojmu „porušení úřední povinnosti“ ve smyslu § 105 tr. zák.: Je svádním státního zástupce k jejímu porušení, snaží-li se ho pachatel ve věci jemu k vyřízení svěřené pohnouti k intervenci u vyšetřujícího soudce za tím účelem, aby nebyl vyšetřovanec vydán po skončení trestního řízení policii, jak ona o to žádala. — Taková intervence by porušovala úřední povinnost státního zástupce, která mu velí dbáti toho, aby nebyl nijak rušen řádný chod úředních úkonů vyšetřujícího soudce. — Nesejde na tom, že takové upozornění není jeho přímou úřední povinností. — S hlediska skutkové podstaty zločinu podle § 105 tr. zák. je nerozhodné, zda byl dar poskytnut přímo nebo nepřímo (členu úřednickovy rodiny). (Rozh. ze dne 6. září 1940, Zm I 104/40.)

Dozorce vězňů je povinen zabrániti vstupu nepovolaných osob do místnosti vězňice a styku vězňů s nimi. Tato jeho všeobecná úřední povinnost se vztahuje i na vězně, které ve věznici, svěřené jeho dohledu, umístily německé úřady, i když nad nimi v určitých denních hodinách vykonává dozor orgán ustanovený těmito úřady. — S hlediska skutkové podstaty podle § 104 tr. zák. je nerozhodné, je-li dar nebo prospěch nepatrný, čili nic. (Rozh. ze dne 28. září 1940, Zm I 385/40.)

§ 127 tr. zák.: Ideální souběh mezi zločinem podle § 127 tr. zák. a zlo-

činy podle §§ 131, 132 III tr. zák. je možný. (Rozh. ze dne 23. července 1940, Zm I 240/40.)

§ 146 tr. zák.: Porotní soudní sbor smí vyměřiti trest podle § 146 tr. zák. jen, bylo-li otcovství obžalovaného zjištěno výrokem porotců. — Je zmatkem podle § 344, čís. 12 tr. ř., vyměřil-li trest podle tohoto ustanovení, zjistiv si onu okolnost sám. (Rozh. ze dne 17. září 1940, Zm I 233/40.)

K pojmu krádeže ze zvyku ve smyslu § 176, I tr. zák.: Příznačnou je pro ni patrná náchylnost ke krádeži, již pachatel podléhá při každé příležitosti; této náchylnosti nasvědčuje nejen opětne bezúspěšné potrestání pachatele pro krádeže, nýbrž i páchaní krádeží v krátkých časových úsecích — Pokud může naléhavá nouze vyloučiti závěr, že se pachatel dopouští krádeží ze zvyku. (Rozh. ze dne 13. září 1940, Zm II 262/40.)

§ 176, II, písm. a) tr. zák.: Spáchal-li obžalovaný krádeže, o nichž má býti rozhodnuto, částečně před dřívějším odsouzením pro krádež, částečně po něm a nelze-li na tyto dvě skupiny krádeží podle zásad vyslovených v rozh. čís. 6003, 6146 Sb. n. s. užiti ustanovení § 265 tr. ř., je soud oprávněn přihlídnouti k uvedenému dřívějšmu trestu při úvahách o kvalifikaci podle § 176, II, písm. a) tr. zák. a o přípustnosti zadržení obžalovaného v donucovací pracovně. (Rozh. ze dne 11. září 1940, Zm II 221/40.)

Ustanovení § 176, II, písm. b) tr. zák. předpokládá, že byla krádež spáchána za služebního poměru. — Nelze mu proto podřaditi krádež, spáchanou služebnou osobou na službodárci po skončení služebního poměru. (Rozh. ze dne 24. května 1940, Zm I 580/39.)

Ustanovení § 176, II, písm. c) tr. zák. podléhá i krádež, kterou spáchal živnostenský volontér na svém mistrovi. (Rozh. ze dne 25. května 1940, Zm II 95/40.)

§ 183 tr. zák.: Vyhradil-li si prodatel vlastnické právo ke zboží, které prodal k dalšímu zcizení nebo ke zpracování a zcizení ve zpracovaném stavu, je toto zboží kupci svěřeno ve smyslu § 183 tr. zák. — Při tom je nerozhodné, zda jde o věci spotřebitelné či nikoli. — Prodává-li kupec toto zboží dále (ať v původním nebo ve zpracovaném stavu), vstupuje místo něho v poměr svěřeni stržený peníz, pokud nepřevyšuje nákupní cenu zboží. (Rozh. ze dne 25. května 1940, Zm II 139/40.)

Pouhá existence provisní pohledávky nevyklučuje objektivní skutkovou podstatu zpronevěry svěřené vzorkové kolekce, neboť je tu vyloučeno vzájemné započtení nároku na vrácení kolekce s provisní pohledávkou (§ 1440 obč. zák.) (Rozh. ze dne 29. května 1940, Zm I 132/40.)

Má-li býti vyloučeno pachatelovo vědomí o hmotné protiprávnosti převlastnění inkasovaných peněz z důvodu vzájemné pohledávky, je třeba, aby tu tato vzájemná pohledávka byla již v době převlastnění. — Pachatele nezabavuje viny, použil-li vybraných peněz k započtení na budoucí vzájemnou pohledávku. (Rozh. ze dne 7. června 1940, Zm I 227/40.)

Získal-li pachatel držbu věci, kterou prodal a jejíž tržovou cenu si ponechal, nikoliv tím, že mu ji světil vlastník nebo třetí pro vlastníka, nýbrž tím, že ji na třetím podvodně vylákal, nelze o jeho činnosti uvažovati s hlediska skutkové podstaty zpronevěry, nýbrž s hlediska podvodu, který byl spáchán již vylákaním věci a jehož pouhým důsledkem byla další pachatelova dispozice s ní. (Rozh. ze dne 11. července 1940, Zm I 236/40.)

§ 187 tr. zák.: Zpronevěra přestává býti trestnou pro účinnou lítost podle § 187 tr. zák. jen, když pachatel nahradil celou škodu vzniklou jeho činem. — Nahradil-li pachatel škodu jen u některých z více zpronevěr, které spáchal, nastane beztrestnost zpronevěr, u nichž nahradil škodu, jen tehda, je-li možno považovati jednotlivé jeho zpronevěry za samostatné,

věcně se sbíhající trestné činy, nikoli však i tehda, jsou-li jen pokračováním téžoh pachatelova jednotného zločinného rozhodnutí. — U podvodu je vyloučena beztrestnost pro účinnou lítost. (Rozh. ze dne 4. května 1940, Zm II. 281/39.)

§ 197 tr. z.: Okolnost, že má pachatel podvodu za obelstěným pohledávkou nebo že je o tom mylně přesvědčen, může vyloučiti jeho poškozovací úmysl. — (Rozh. ze dne 3. května 1940, Zm II 32/40.)

Objednatel, který si ponechá a nezaplatí zboží, které objednal na výběr v úmyslu, že je podrží a nezaplatí, je vinen podvodem. — Při podvodu, spáchaném vylákáním zboží, je škodou prodejní, nikoli výrobní cena zboží. (Rozh. ze dne 23. září 1940, Zm I 102/40.)

Nelze mluvit o škodě ve smyslu § 197 tr. zák., bylo-li činem porušeno pouze právo dohledu, jehož účelem je ochrana státního majetku, nikoli tento majetek sám. (Rozh. ze dne 28. září 1940, Zm I 93/40.)

§ 199, písm. a) tr. zák.: Křivá výpověď, vydaná svědkem před soudcem v řízení pro pokoutnictví podle min. nař. čís. 114/1857 ř. z., je svědeckým složeným před soudem a podléhá sankci § 199, písm. a) tr. zák. — Nezáleží na tom, že bylo řízení prováděno soudem místně nepříslušným. — (Rozh. ze dne 23. září 1940, Zm I 394/40.)

Právo obviněného neudati soudu pravdu, nelze rozšiřovati na jeho křivou výpověď, již má býti jiný usvědčen, třeba se jí chtěl obviněný zbaviti viny v trestním řízení proti němu vedeném. (Rozh. ze dne 18. května 1940, Zm I 133/40.)

Ten, kdo padělal veřejnou listinu, aby jí použil v podvodném úmyslu k oklamání, je vinen dokonáním zločinem podle §§ 197, 199, písm. d) tr. zák., třeba si nepředložil k úspěšnému oklamání sám, nýbrž to učinil jiný (bezelstný) na jeho příkaz. (Rozh. ze dne 24. září 1940, Zm I 363/40.)

Ke skutkové podstatě zločinu podle § 205 a) tr. zák.: Okolnost, že dlužník dal své auto v zápisech správního úřadu (policijního ředitelství) přepsati na jinou osobu, nenaplnuje pojem „odstranění“. Skutková podstata dokonaneho zločinu podle § 205 a) tr. zák. vyžaduje, aby zmenšení dlužníkovy jmění bylo v příčinné souvislosti se zmařením nebo ztenčením uspokojení jeho věřitelů. (Rozh. ze dne 11. července 1940, Zm I 246/40.)

Udáním pro zločin ve smyslu § 209 tr. zák. je udání pro čin, který zákonodárce označuje za zločin, bez ohledu na to, ve kterém zákoně to činí a jde-li o zločin trestný soudy civilními nebo vojenskými. Nezáleží též na výši trestu, kterým je čin ohrožen. (Rozh. ze dne 29. června 1940, Zm I 209/40.)

§ 335 tr. zák.: Řidič automobilu může a má počítati s tím, že se chodec, překročivši již při přecházení silnice jeho jízdní dráhu a dosáhnuvší druhé polovice vozovky, lekne jeho výstražného znamení a vstoupí mu zpět do jízdní dráhy, a musí podle toho upravit rychlost své jízdy. (Rozh. ze dne 10. května 1940, Zm I 181/40.)

Nejvyšší přípustná rychlost jízdy, uvedená v § 106, odst. 1 vládního nařízení č. 203/1935 Sb., nesmí býti překročena, byť byly pomínky jízdy sebe příznivější. — Jízda vyšší rychlostí je již sama o sobě jedním způsobem přivoditi nebo zvětšiti nebezpečí pro právní statky uvedené v § 335 tr. zák. (Rozh. ze dne 24. května 1940, Zm II 67/40.)

Zavinění vozky, který, jeda po veřejné silnici v noci a v době nařízeného zatemnění, neopatřil svůj vůz světlem (§ 6 vyhlášky zemského presidenta v Praze ze dne 18. ledna 1934, čís. 9 zem. věst.) ani zadním červeným světlem (§ 18, odst. 2 nař. říš. prot. ze dne 25. srpna 1939, Věst. nař. str. 71). — Je nerozhodné, že snad trestný výsledek nastal i pro ne-

přiměřenou jízdu řidiče motocyklu, který mohl, kdyby byl jel opatrně, včas zahlédnouti povoz a zabrániti nárazu naň. (Rozh. ze dne 25. května 1940, Zm I 137/40.)

Okolnost, že je na některém místě vyhrazen pro chodce přechod přes ulici, neopravňuje řidiče motorového vozidla, aby dbal bezpečnosti osob jen na takovém místě a na jiných místech nedbal překážek, které se vyskytnou v jízdě na dráze. (Rozh. ze dne 4. června 1940, Zm II 143/40.)

Zásady § 335 tr. zák. platí nejen pro toho, kdo je podle svého povolání, úřadu a pod. povinen prováděti určité úkony, nýbrž zcela všeobecně pro každého, kdo třebas i bezplatně z pouhé ochoty převzal práci, při jejímž provádění nutno zachovati opatrnost, jakou předpokládá § 335 tr. zák. (Rozh. ze dne 29. června 1940, Zm I 163/40.)

Řidič motorového vozidla nesmí vždy a za všech okolností předpokládati, že se jiný účastník dopravy zachová podlé předpisů. — Porušuje-li chodec předpis § 37 vl. nař. č. 242/1939 Sb. tím, že jde stále středem silnice, nedbaje jeho výstražného znamení, musí řidič automobilu zmírniti rychlost tak, aby mohl ihned zastaviti, kdyby chodec, o němž se nepřesvědčil, že ví, že za ním jede, učinil ve zmatku, způsobeném náhlým přiblížením auta, neuvážený pohyb do jeho jízdě dráhy. (Rozh. ze dne 5. července 1940, Zm I 292/40.)

Může-li řidič automobilu seznati, že dojede na výši motocyklisty, kterého chce předjet, v místech, kde ze státní silnice, po níž oba jedou, odbočuje po levé straně okresní silnice, musí svou rychlost zmírniti tak, aby mohl bezpečně zastaviti nebo se vyhnouti, kdyby motocyklista odbočil na okresní silnici, leda by si předem zjednal úplnou jistotu, že motocyklista pojedě rovně dále. — Nestačí, že dal motocyklistovi včas výstražné znamení a ten že se po něm zachoval nečinně. — Nezáleží též na tom, že tu nebylo okolností, uvedených v § 106, odst. 4, případ prvý vlád. nař. čís. 203/1935 Sb., neboť zvláště vyhlášené bezpečnostní předpisy nejsou jediným zdrojem předvídatelnosti nebezpečí. (Rozh. ze dne 21. září 1940, Zm I 87/40.)

§§ 413 až 421 tr. zák.: Zlé nakládání s osobami, podléhajícími pachatelovu kárnému právu, lze podřaditi předpisům §§ 413 až 421 tr. zák. jen, odpovídá-li svou povahou pouze přestupku podle § 411 tr. zák., nikoliv i tehda, bylo-li jim způsobeno těžké poškození na těle. (Rozh. ze dne 8. června 1940, Zm I 247/40.)

Ustanovení § 422 tr. zák. bylo zrušeno vládním nařízením čís. 242/1939 Sb. s účinností od 1. ledna 1940. Ponechání (nezapřaženého) povozu na silnici za noci trestají nyní úřady uvedené v § 47, odst. 3 uvedeného vládního nařízení podle jeho § 32, odst. 2. (Rozh. ze dne 17. září 1940, Zm I 358/40.)

Ke skutkové podstatě přečinu podle § 486, čís. 2 tr. zák.: Poškození věřitelů tu nastává tím, že dlužník neschopný platiti, činí nové dluhy a dluhy platí na jejich úkor. Děláním nových dluhů může poškoditi jednak staré věřitele, jestliže se přistoupením nových věřitelů zmenší kvota jejich uspokojení, jednak nové věřitele, nabudou-li jako vzájemnou hodnotu pochybnou, často i značně nižší pohledávku. — S hlediska této skutkové podstaty je nerozhodné, proč se stal dlužník neschopným platiti. — Není třeba, aby bylo zahájeno vyrovnací nebo konkursní řízení. (Rozh. ze dne 13. září 1940, Zm I 316/40.)

§ 14, čís. 2 zák. čís. 89/1897 ř. z.: Prodávači potravin je zákonem uložena povinnost opatřiti si jistotu o jejich neporušenosti. Neučiní-li tak, dopustí se nedbalosti ve smyslu § 14, čís. 2 zák. čís. 89/1897 ř. z. (o potravi-

nách). — Uznáv obžalovaného vinným přestupkem podle § 14, čís. 2 uvedené zákona, může soudce voliti mezi dvěma tresty uvedenými v § 14 téhož zákona. (Rozh. ze dne 11. června 1940, Zm I 158/40.)

Předpis druhé věty § 134 tr. zák. o příčinném vztahu vyslovuje zásadu platnou pro celou oblast trestního práva, tedy i pro zákon o obchodě s potravinami (zák. čís. 89/1897 ř. z.). — Otázka pachatelovy viny nespadá do rámce znaleckého posudku. — K subjektivní skutkové podstatě přestupku podle § 14 zákona o obchodě s potravinami stačí nedbalost nevědomá. (Rozh. ze dne 27. června 1940, Zm II 172/40.)

Použitím zbraně míní zákon v § 2 odst. 2 zák. čís. 309/1921 Sb. (proti útisku) jen takové její použití, které zvyšuje účinnost výhrůžky a združňuje ji. — (Rozh. ze dne 21. září 1940, Zm II 217/40.)

§ 24, odst. 2 zák. č. 9/1924 Sb.: Pachatel, který přechovával radiotelefonní zařízení od nezjištěné doby do 30. září 1939, přechovával je též za války, i když tak činil v Protektorátě a je protektorátním příslušníkem. (Rozh. ze dne 27. září 1940, Zm I 363/40.)

§ 3 zák. čís. 178/1924 Sb.: Dá-li si veřejný činitel poskytovat prospěch na základě dohody, uzavřené výslovně nebo mlčky mezi ním a poskytovateli, nutno otázku, jde-li o nepatrný prospěch ve smyslu § 2, odst. 2 a § 3, odst. 2 zákona čís. 178/1924 Sb. (o úplatkářství), posouditi podle součtu poskytnutých úplatků. — U přečinu podle § 2, odst. 1 a § 3, odst. 1 zákona o úplatkářství není třeba, aby byl pachatelovým jednáním dotčen důležitý veřejný zájem. (Rozh. ze dne 25. května 1940, Zm I 199/40.)

Ke skutkové podstatě přečinu podle § 9, odst. 3 zák. čís. 124/1924 Sb.: Při posouzení otázky, ie-li nově vydávaný časopis pokračováním zastaveného časopisu, nezáleží na tom, že se změnilý osoby, zúčastněné na vydávání. — Je nerozhodné, že byl nový časopis úředně povolen. — Spoluovina na tomto přečinu ve smyslu § 5 tr. zák. je možná. — Po stránce subjektivní je třeba, aby spoluvinník věděl o tom, že bylo vydávání časopisu zastaveno a že časopis, na jehož vydávání se vztahuje jeho činnost, je totožný se zastaveným časopisem. (Rozh. ze dne 30. května 1940, Zm II 139/39.)

Tvoří-li jednotlivé akty trestné činnosti obžalovaného, namířené proti témuž právnímu statku a porušující též trestní zákon, místně i časově jediný celek, nemůže lhůta k podání soukromé obžalobv počítí číve, než byla tato jednotná trestná činnost dovršena. — Jde-li však o řadu samostatných činů, porušujících po určitou dobu též právní statek a též trestní zákon, vzniká žalobní právo u každého z nich zvláště. — Lhůtu stanovenou § 34, odst. 2 zák. čís. 111/1927 Sb. (proti nekalé soutěži), nutno v posléze uvedeném případě počítati od doby, kdy se oprávněný dověděl o jednotlivých porušeních chráněného statku nebo o porušeních, spáchaných v jednotlivých časových úsecích. — Pokračuje-li tu pachatel ve své činnosti i po podání stíhacího návrhu, může pro ni být odsouzen jen, byl-li včas podán nový stíhací návrh. — Bylo-li trestným činem ublíženo fysické osobě, je jen ona sama oprávněným ve smyslu § 34, odst. 2 zák. čís. 111/1927 Sb. U právnické osoby je oprávněného pokládati orgán, povolany po zákonu k jejímu zastupování (u akciové společnosti představenstvo, nikoli však prokuristu). — Má-li oprávněný orgán více členů, počíná lhůta k podání žádosti za stíhání dnem, kdy se prvý z nich dověděl o trestném činu a o pachatelově osobě. (Rozh. ze dne 21. května 1940, Zm I 166/40.)

Ke skutkové podstatě pomluvy podle § 2 zákona čís. 108/1933 Sb. (o ochraně cti) se nevyžaduje ani pachatelovo vědomí o nepravdivosti

tvrzené skutečnosti, ani úmysl ublížiti někomu na cti, nýbrž stačí vědomí, že je projev způsobilý ohroziti něčí čest. — Zmocnění k eventuální veřejné žalobě podle § 14, odst. 5 zákona o ochraně cti, která byla podána ve lhůtě stanovené v § 17, odst. 2 téhož zákona, bylo vykázáno včas, stalo-li se tak ještě před jejím podáním, třebaš až po podání obžalovacího spisu pro týž čin, avšak podle jiného zákona než zákona o ochraně cti, a třebaš zatím uplynula dvoutměsíční lhůta podle § 17, odst. 1 uvedeného zákona. (Rozh. ze dne 17. září 1940, Zm I 577/39.)

II. Trestní řízení.

§ 47 tr. ř.: Soukromým účastníkem ve smyslu § 47 tr. ř. je ten, komu z veřejnožalobního trestného činu vznikla hmotná škoda a jenž se připojil k trestnímu řízení, aby v něm uplatnil svůj nárok na její náhradu. — Nestačí pouhý ideální zájem na potrestání pachatele. — Pro připuštění za soukromého účastníka stačí i tvrzení, že vznikla z trestného činu škoda, musí tu však býti určitá rozumná souvislost mezi tvrzeným nárokem a trestným činem i pachatelem. — Soukromému účastníku přísluší právo působiti k usvědčení pachatele (právo podpurné obžaloby podle § 48 tr. ř.) jen za tím účelem, aby byl zjištěn podklad pro uplatňování jeho soukromoprávních nároků. (Rozh. ze dne 29. června 1940, Zm II 150/40.)

§ 60 tr. ř.: Váleční zajatci podléhají co do všech trestných činů, spáchaných v době zajetí, výlučně válečnému soudnictví. Soudnictví Protektorátu je nad nimi vyloučeno. (Rozh. ze dne 14. září 1940, Zm II 236/40.)

Spáchala-li osoba, podléhající jinak pravomoci soudů Protektorátu Čechy a Morava, trestný čin v budově, prostoru nebo zařízení, které slouží k účelům, uvedeným v § 17, odst. 1 nařízení o výkonu trestního soudnictví v Protektorátu Čechy a Morava ze dne 14. dubna 1939, říš. zák. I, str. 754, jsou k jeho vyšetření a rozhodnutí příslušny německé, trestní stíhací úřady. — Tak je tomu u trestných činů, spáchaných v budovách, prostorech a zařízeních, užívaných německými justičními úřady v Protektorátu ke služebním účelům. (Rozh. ze dne 9. července 1940, Zm I 347/40.)

Trestný čin pachatele, který není německým státním příslušníkem, náleží k příslušnosti soudů branné moci, byl-li namířen proti německé branné moci, jejím příslušníkům nebo jejímu doprovodu (krádež, spáchaná na příslušníku branné moci). (Rozh. ze dne 7. září 1940, Zm II 299/40.)

Svědecký výslech obhájcův o tom, co mu jako obhájci svěřil obviněný, není zmatečný. (Rozh. ze dne 18. května 1940, Zm I 41/40.)

Ustanovení § 265 tr. ř. se vztahuje i na případy, v nichž podle zákona není možné jednotné trestní řízení o všech trestných činech obžalovaného, ježto náležejí částečně k příslušnosti autonomních soudů Protektorátu Čechy a Morava, částečně k příslušnosti říšskoněmeckých soudů. — Nutno tedy podle § 265 tr. ř. přihlídnout k trestu, uloženému za sbíhající se trestný čin dřívějším rozsudkem soudu, příslušného podle obecného říšského práva. (Rozh. ze dne 27. června 1940, Zm II 26/40.)

Obžalovaný se nemůže ve zmateční stížnosti domáhati změny výroku o trestu ve svůj neprospěch. (Rozh. ze dne 18. května 1940, Zm I 133/40.)

V trestním řízení o zločinech, přikázaných čl. I vlád. nař. čís. 306/1939 Sb. k příslušnosti krajských soudů i v těch případech, kdy na ně zákon stanoví trest delší než pět let, nutno vůbec použití předpisů o řízení před krajskými soudy, i v otázce zřízení obhájce obžalovanému a v otázce opravných prostředků. (Rozh. ze dne 5. července 1940, Zm II 178/40.)

§ 281, čís. 1 tr. ř.: Soud nebyl náležitě obsazen, projednával-li věc proti

předpisu čl. IV, bod 2 vl. nař. čís. 306/1939 Sb. místo senátu samosoudce. — Tuto skutečnost lze s úspěchem vytýkat jako zmatek podle § 281, čís. 1 tr. ř. jen, uplatnil-li ji stěžovatel včas, to jest ihned, jakmile si uvědomil, že se takové obsazení soudu přičí zákonu. — Navázal-li soud při dalším hlavním přelíčení tam, kde skončil přelíčení odročené podle § 276 tr. ř., protože usoudil, že dojem z odročeného hlavního přelíčení není v myslích soudců setřen, sluší obě hlavní přelíčení považovat za souvislý celek. — V takovém případě nemůže stěžovatel uplatnit vadné obsazení soudu při dalším roku, uvědomil-li si obsazení soudu již při roku odročeném. — (Rozh. ze dne 14. června 1940, Zm I 128/40.)

Sborové soudy prvé stolice se od 1. ledna 1940 usnášejí ve sborech tří soudců, i když veřejný žalobce před tímto dnem navrhl, aby věc rozsoudil samosoudce, a i když již samosoudce před tím ve věci jednal. (Rozh. ze dne 18. května 1940, Zm I 133/40.)

Pro otázku, je-li matka obžalovaného oprávněna vznést zmáteční stížnost proti jeho vůli, je rozhodný věk obžalovaného v době, kdy ji vznesla, nikoliv v době, kdy obžalovaný spáchal trestný čin nebo kdy proti němu bylo zahájeno trestní řízení. — Byl-li obžalovaný v této době zletilý, nebyla jeho matka oprávněna vznést zmáteční stížnost proti jeho vůli ani tenkrát, byla-li prodloužena poručenská (otcovská) moc nad obžalovaným. — Z okolností, že se obžalovaný po vynesení rozsudku vzdal opravných prostředků, nelze ještě usuzovati, že se tím mlčky vyslovil proti právu osob uvedených v § 282 tr. ř. vznést zmáteční stížnost na jeho prospěch. (Rozh. ze dne 25. května 1940, Zm II 95/40.)

§ 285, odst. 1 tr. ř.: Žádal-li obžalovaný, aby mu byl zřízen zástupce chudých ku provedení ohlášených opravných prostředků a jemu aby byl doručen opis rozsudku, počíná běh lhůty ku provedení opravných prostředků (§§ 285, odst. 1, 294, odst. 2 tr. ř.) od doručení opisu rozsudku zřízenému zástupci chudých. — Tato lhůta se ani neprodlužuje, ani nepočíná znovu, zbaví-li soud zřízeného zástupce chudých jeho povinnosti a zřídí-li obžalovanému jiného zástupce, jemuž doručí opis rozsudku. (Rozh. ze dne 8. června 1940, Zm II 144/40.)

§ 319 tr. ř.: Skutečnost, která by, kdyby byla pravdivá, vylučovala skutkovou podstatu trestného činu, není předmětem dodatkové otázky podle § 319 tr. ř., nýbrž otázky kontrolní podle § 323, odst. 3 tr. ř., kterou není porotní soud povinen dáti bez návrhu obhajoby. (Rozh. ze dne 23. července 1940, Zm I 240/40.)

Je porušením předpisu § 10, odst. 1 zákona ze dne 21. března 1929 čís. 31 Sb., vydal-li okresní soud trestní příkaz pro čin, k němuž se obviněný podle trestního oznámení (učiněného nikoliv na podkladě vlastního služebního postřehu četnictva) výslovně nedoznal. (Rozh. ze dne 20. září 1940, Zm I 382/40.)

Porušení zákona v ustanovení § 11, odst. 1 zákona ze dne 21. března 1929, čís. 31 Sb., byla-li v trestním příkazu vyslovena ztráta práva volebního. (Rozh. ze dne 20. září 1940, Zm I 380/40.)

Zákonem o zahlazení odsouzení ze dne 14. června 1928, čís. 111 Sb., zůstal zachován nárok na zahlazení odsouzení, kterého již někdo nabyl před jeho účinností podle dosavadního zákona. — Podle zákona čís. 108/1918 ř. zák. (o odčinění odsouzení) lze zahladiti i více odsouzení, lze-li je rozdělití ve skupiny, mezi nimiž uvolnula lhůta zákonem stanovená. (Rozh. ze dne 25. června 1940, Zm I 289/40.)

Soudy Protektorátu Čechy a Morava rozhodují o zahlazení odsouzení, zapsaných v trestních rejstřících, vedených u protektorátních státních zastupitelstev (kromě případů, vyhrazených německému soudnictví v Pro-

tektorátu Čechy a Morava bez ohledu na to, zda je odsouzený (navrhovatel) zdejší či cizí příslušník a zda byl odsouzen zde či v cizině. (Rozh. ze dne 9. července 1940, Zm II 204/40.)

Zákon čís. 318/1918 ř. z.: Pro vznik nároku zatčeného na náhradu škody za vyšetřovací vazbu stačí, že byl zproštěn obžaloby z trestného činu, pro který byl vzat do vazby. Nevadí, že zůstal odsouzen pro sbíhající se trestný čin, pro který do vazby vzat nebyl. — Byl-li zatčený zproštěn obžaloby, rozhoduje o jeho nároku na náhradu škody za vyšetřovací vazbu soud, který vydal osvobozující rozsudek. (Rozh. ze dne 17. září 1940, Zm I 433/40.)

Z judikatury nejvyššího správního soudu.

A. Ve věcech administrativních

I. Věci všeobecné.

Ve vyvlastňovacím řízení podle zák. o stav. ruchu č. 65/1936 Sb. je strana i tam, kde přípustný rozsah vyvlastnění není číselně zákonem stanoven, oprávněna uplatňovati, že se vyvlastňuje více, nežli pro ten který účel je potřebno. (19. června 1940, č. 147/38-5.)

II. Samospráva a samosprávné finance.

Pro otázku, jde-li u pozemku, věnovaného veřejné potřebě komunikační, o veřejný statek, jehož zabrání stavebním výstupkem podléhá obecnímu poplatku, je bez právního významu, že pozemek je dosud soukromým majetkem obce a knihovní převod pozemku do veřejného statku nebyl dosud proveden. (15. dubna 1940, č. 6876/38-2.)

Projeví-li strana ve lhůtě jí dané nesouhlas s výší hodnoty jí vyměřovací úřadem sdělené, musí úřad podle odst. 4 § 17 pravidel o dávce z přírůstku hodnoty nemovitostí č. 143/1922 Sb. buď zahájit s ní jednání o dohodu, nebo navrhnouti soudní odhad, nemůže však již účinně opakovati oznámení hodnoty a výzvu se sankcí prekluse podle od. 2 § 17. (3. května 1940 č. 452/37-4.)

Namítá-li strana dávkou z přírůstku hodnoty nemovitostí povinná proti použití odst. 5 § 17 dávky prav. nesprávnost a nespolehlivost soudního odhadu, může dávkový úřad odmítnouti námitky ty pro nepříslušnost pořadu stolic správních jen tehdy, zjistí-li, že tato strana byla také stranou při soudním odhadu, jehož výsledků má býti pro vyměření dávky použito. (15. května 1940 č. 6098/38-2.)

Nárok na vrácení dávky podle ustanovení § 14 odst. 2 pravidel o obecní dávce z masa ve znění vzorcových pravidel vlád. nař. č. 143/1922 Sb. předpokládá, že dávka z masa byla placena výhradně podle váhy (§ 2 I — nikoliv z kusu); ustanovení to neodporuje zákonu. (19. června 1940, č. 401/38-3.)

Nestejná jakost souboru nemovitostí, nabytého v celku ve smyslu odst. 4 § 10 dávky prav. č. 143/1922 Sb., může býti založena i takovými skutečnostmi, které v době nabytí souboru byly latentní a projevily se teprve při zcizení jednotlivých parcel, na něž soubor byl parcelován. — Zcizitel nemá nároku na to, aby náklady zcizovací smlouvy a převodní poplatky, které se zavázal sám nésti, byly od zcizovací ceny odečteny. (3. května 1940 č. 40/37-4.)

Okolnost, že dům nemá ani dvoru (resp. ani zahrady), nevylučuje sama o sobě, aby pes v takovém domě chovaný byl kvalifikován za hlídacího

psa ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) vzorcových pravidel. (3. května 1940, č. 2459/37-5.)

Autobusy, provozující po živnostensku pravidelnou dopravu osob, jsou, používají-li za stanoviště veřejného obecního statku, „nájemními vozidly“ ve smyslu § 1 bod II č. 2 vzorcových pravidel vl. nař. č. 15/1928 Sb., podléhajícími poplatku za přechodné používání veřejného obecního statku. (30. dubna 1940, č. 648 5/38-2.)

Pro zjištění účelu, jemuž ta která místnost slouží, jakožto jednoho z momentů, rozhodných pro vyměření všeobecného vodného podle § 3 výběrčích pravidel, platných v r. 1936 v Novém Bydžově, jsou rozhodny toliko objektivní znaky, z nichž na konkrétní účel lze souditi, nikoliv pouhé subjektivní vymezení účelu místnosti stranou. (30. dubna 1940, č. 5471/38-9.)

III. Živnostenské a pracovní právo.

Označení předmětu živnost „obchod veškerým zbožím, jehož prodej není vázán průkazem způsobilosti nebo koncesí“, neodpovídá předpisu § 12 odst. 1 živn. řádu. (27. května 1940, č. 3248/38-2.)

Živnostenské společenstvo, vyjadřujíc se podle § 14 f) odst. 1. živn. ř. o předložení průkazu způsobilosti, není omezeno jen na vyjádření o formální stránce předloženého průkazu, nýbrž má právo vznášení proti němu i námítky věcné, zejména tedy také namítati, že průkazní listiny jsou nepravé nebo jinak neplatné. (19. června 1940, č. 1224/38-4.)

Správní úřad, rozhoduje o udělení koncese pohřebnické, má podle § 21 g) živn. ř. přihlídnouti k tomu, zda je obcí v době jeho rozhodování postaráno o pohřbívání mrtvol tak, aby porucha v pohřbívání nenastala nejen v době normální úmrtnosti, nýbrž i úmrtnosti zvýšené epidemickými nemocemi. (13. června 1940, č. 3439/38-4.)

U živnosti zubotechnické nelze schválení pobočného závodu podle § 40 živn. řádu omezit výhradami nebo podmínkami. (19. června 1940, č. 5582/38-2.)

Označení pobočného závodu strojního zámečnicka, který svoji činnost omezuje na opravu motocyklů a velocipedů, slovy „moto-velo-dílna“, odporuje ustanovení § 44 živn. řádu. (27. května 1940, č. 1878/38-3.)

Dopravní licenci nelze podle § 45 zák. č. 77/1935 Sb. prohlásiti za neplatnou jedině z toho důvodu, že v době, kdy byla licence udělena, nebyly ještě vydány směrnice podle § 42 cit. zák. (30. května 1940, č. 4328/38-2.)

Koncese k provozování živnosti mistra studnařského může podle § 146. odst. 4. živn. ř. pro nedostatek předchozího praktického výcviku jako pomocník po celou dobu, stanovenou v §§ 10 a 11 zák. č. 193/1893 ř. z., býti odňata i tehdy, když majitel této koncese po onu dobu živnost mistra studnařského skutečně provozoval. (30. května 1940 č. 3774/38-2.)

Společenstvo není stranou v řízení o způsobilosti místnosti, kde živnost hostinská a výčepnická má býti provozována. — Pro otázku, je-li dána „místní spojitost“ po rozumu ustanovení § 3 č. 3 zák. č. 112/1927 Sb., osvobodující cukráře, žádá-li za omezenou koncesi hostinskou a výčepnickou, tam uvedenou, od průkazu způsobilosti pro tuto živnost, je bez právního významu, byla-li místní spojitost zjednána teprve za účelem dosažení koncese hostinské (in concreto probouráním zdi do místnosti, v níž živnost cukrářská nebyla provozována a hlášena.) (9. května 1940, č. 2807/38-2.)

Vysvědčení o zkoušce na dosažení živnostenského oprávnění mistra zednického, složené před komisí u bývalého zemského úřadu v Bratislavě, je se zřetelem na ustanovení § 2 zák. č. 65/1927 Sb. platnou součástí průkazu způsobilosti pro nabytí koncese k provozování živnosti mistra zednického v Čechách. (16. května 1940, č. 119/37-5.)

Osvobození od absolvování zvláštního kursu podle § 4 odst. 3 zák. č. 95/1934 Sb. nepřísluší oněm holičům, vlásenkářům a kadeřníkům, kteří svého živnostenského oprávnění se před vyhlášením cit. zák. vzdali, ale po vyhlášení zákona živnostenského oprávnění znova nabyli. (30. května 1940, č. 1411/38-2.)

Čištění malovaných stěn a stropů chlebem a podobnými prostředky (masou) spadá do výhradného oprávnění řemeslné živnosti malířství pokojů. (19. června 1940, č. 4661/38-2.)

Byl-li průkaz dalšího trvání zákonných podmínek pro vydání osvědčení podle § 2 odst. 4 zák. č. 39/1928 Sb. ve znění čl. I, bod 1 vlád. nař. č. 82/1937 Sb. podán sice ve lhůtě předpisem tím stanovené u zemského úřadu bydliště cizincova, došel však k zemskému úřadu, který osvědčení vydal, teprve po této lhůtě, pozbývá vydané osvědčení platnosti dnem, kdy zákonná lhůta skončila. (20. května 1940, č. 701/39-2.)

V řízení, ve kterém jde o úpravu řádu domácí práce podle zák. č. 29/1920 Sb., přísluší předsedovi příslušné obvodní komise postavení procesní strany, jestliže v námitkách, podaných podle § 16 cit. zák., vzal v odpor zákonitost usnesení ústřední komise, ve které se zmíněná úprava stala. — Jestliže předseda obvodní komise vůbec nebyl přizván k jednání ústřední komise domácí práce podle zák. č. 29/1920 Sb. o úpravě řádu domácí práce, ústřední komise se usnesla v jeho nepřítomnosti a on byl o tomto usnesení zpraven písemně, běží mu 14denní lhůta k podání námitek proti onomu usnesení ústřední komise ode dne, kdy mu bylo doručeno písemné sdělení o onom usnesení. (9. května 1940 č. 3565/37-5.)

IV. Veřejné pojišťování a sociální péče.

Všeobecný pensijní ústav nestihá všeobecná a zásadní povinnost, aby v každém případě zkoumal správnost údajů v přihlášce obsažených, nýbrž může již na základě těchto údajů, nevzbuzují-li opodstatněnou pochybnost o své správnosti, rozhodnouti o pojistné povinnosti. (16. dubna 1940, č. 1083/38-4.)

Prodejna produktů, vyrobených ve výrobním závodě, který podléhá úrazovému pojištění, není technickým zařízením náležejícím k tomuto závodě podle § 1 odst. 1 úrazového zákona; hospodářská spojitost nemůže tuto kvalifikaci založit. (19. dubna 1940, č. 4976/38-3.)

Pojmy „pojistný případ“ (§ 5 odst. 5 zákona č. 26/1929 Sb.) a „nárok na pojistné dávky“ nejsou totožné. — Pojistným případem je skutečnost (resp. skutečnosti), nastalá v osobě pojištěncově (na př. nemoc, smrt, invalidita atd.), s níž zákon (č. 26/1929 Sb. ve znění zák. č. 117/1934 Sb.) po splnění ostatních pojišťovacích podmínek spojuje vznik národů a pojistné dávky. — Pojistným případem při nároku na starobní důchod podle § 20 odst. 1 zákona č. 26/1929 Sb. ve znění zákona č. 117/1934 Sb. je dokonání určitého věku tam uvedeného a nezaměstnanost. — Dokonání čekací doby (§ 16 zákona č. 26/1929 Sb.) není složkou pojistného případu. Je podmínkou pro vznik nároku na pojistné dávky. (18. května 1940, č. 6107/37-3.)

Osobou, zachováající si podle čl. III § 3 odst. 1 zák. č. 117/1934 Sb. nároky placením uznávacího poplatku podle § 58 zák. č. 26/1929 Sb., není ten, komu ještě neuplynula dvanáctiměsíční lhůta, stanovení v § 60 tohoto zákona, třebaže určitou částku jako uznávací poplatek již zaplatil. (20. května 1940, č. 5092/38-3.)

Hrubé zanedbání povinnosti vésti a uschovávatí mzdové záznamy ve smyslu § 16 odst. 1 pojišťovacího zákona dopouští se i zaměstnavatel, kte-

rý proti předpisu § 14 pojišťovacího zákona v souvislosti s § 6 nařízení č. 75/1909 ř. z. se nepostaral o osobu zmocněnou předložit v jeho nepřítomnosti mzdové zápisky orgánům pojišťovny. (11. června 1940, č. 5508/37-3.)

Strany nemají nároku na to, aby vyjádření živnostenského inspektora, podané při vřaďování podniku do tříd nebezpečných a do procentních sazeb, bylo jim sděleno, avšak skutková zjištění, směrodatná pro rozhodnutí, musí se státi za součinnosti stran. (21. června 1940, č. 3709/37-5.)

Nárok protektorátní správy na předpis zvýšené náhrady podle § 4 odst. 4 zák. č. 260/1937 je podmíněn jednak skutečností, že průměr důchodu z let 1934—1936 přesahoval 75.000 K, jednak tím, že důchod v r. 1937 nebo pozdějším neklesl pod tento průměr; oba tyto předpoklady musí si úřad zjistiti řádným řízením, provedeným za účasti strany (§ 33 odst. 2 cit. zák.) — I rozhodnutí o tvrzeném nároku na odepsání predepsaného již zvýšené náhrady podle zák. č. 260/1937 Sb. musí býti vydáno v dohodě s ministerstvy financí a veřejných prací (§ 33 cit. zákona.) (22. května 1940, č. 4957/38-5.)

V. Právo stavební, železniční, vodní a honební.

Není v rozporu se zákonem, aby pod předpisy §§ 80 a 91 čes. stav. řádu byla subsumována i jiná, v těchto předpisech neuvedená zařízení, jestliže mohou na studně jeviti podobný škodlivý vliv, jako zařízení v citovaných paragrafech výslovně vyjmenovaná; skutkové okolnosti pro odpovědění otázky, je-li in concreto (silážní jámy) možnost takového škodlivého vlivu dána, dlužno procesně nezávazně zjistiti a vyžádati si při tom posudek znalecký po rozumu §§ 35 a 36 stav. ř. (24. dubna 1940 č. 617/39-4.)

Slovy „kde se veřejně chodí“ (§ 18 čes. staveb. řádu) rozumí se nejen veřejná komunikace již existující, nýbrž i plocha, platným aktem stavebního úřadu určená za veřejnou cestu. (17. dubna 1940, č. 6289/37-4.)

Lom a štěrkovna, které zřizuje dráha pro své účely, jsou pomocným závodem dráhy ve smyslu § 43 železn. zák. č. 86/1937 Sb. Příslušné stavební povolení uděluje proto železniční úřad správní, i když se nezřizuje na pozemku, který slouží provozu dráhy. — Ředitelství drah, i když vydává rozhodnutí v přikázané pravomoci železničního správního úřadu a jako takové podle § 187 odst. 3 železn. zák. č. 86/1937 Sb. je označí, je povinno ve smyslu § 189 železn. zák. a § 68 odst. 2 správn. ř. opatřiti je poučením o opravném prostředku. — Rozhodnutí ředitelství drah, vydané v přikázané pravomoci železničního správního úřadu podle § 187 zák. č. 86/1937 Sb. a vládn. nař. č. 168/1937 Sb., je rozhodnutím konečným. (19. června 1940, č. 2359/39-4.)

Právní existence svodnice, odvádějící vodu s obecní cesty přes cizí pozemky, může býti zdůvodněna podle vodního zák. čes. buď starým stavem (§ 102 v. z. č.) nebo dohodou (§ 84 v. z. č., resp. § 66 spr. ř.) nebo rozhodnutím vodoprávního úřadu o zřízení služebnosti (§ 28 lit. b) vod. zák. č.) (5. června 1940, č. 3180/38-3.)

Obec se může zásadně domáhati toho, aby pro ni na určitém pozemku byla zřízena služebnost, potřebná k vedení obecního vodovodu, který zřizuje. — Paragraf 28 lit. b) čes. vod. zák. nežádá, aby zřízení takové služebnosti se dalo za podmínek § 365 o. z. o., jakož i aby na místě, kam voda vodovodem má býti zavedena, nebylo lze vodu jinak opatřiti. — Vodoprávní úřad, povoluje takovou služebnost, nemusí přihlížeti k tomu, zda bylo provedeno řízení, predepsané §§ 10 a 14 fin. novely k obec. zřiz. (24. května 1940, č. 5608/38-6.)

Vlastník rybníka v této relaci má vůči majiteli jiného vodního díla

držitele vodního díla, a vodoprávní úřad je povinen posuzovati případnou změnu dosavadního stavu rybníčního provozování s tohoto hlediska, t. j. s hlediska vzájemného vztahu, dvou vodních děl podle zákonů vodních. — Majitel vodního díla, které jest v určitém vztahu k rybníku jako vodnímu dílu, může se zásadně — ovšem jen tehdy, neopírá-li se o titul soukromoprávní — domáhati toho, aby na jeho škodu nebyl měněn dosavadní stav provozování rybníka. (12. dubna 1940 č. 6705-38-4.)

Připouštějí-li stanovy vodního družstva provisorní rozvrh družstevních příspěvků, nelze na úkor člena (§ 62 čes. vod. zák.), jenž pozemků do družstevního svazku pojatých nabyt exekučním příklepem, pozdějším definitivním rozvrhem příspěvků, předsevzatým teprve po exekučním příklepu, měniti splatnost příspěvků, vyměřených provisorně před exekučním příklepem. (12. dubna 1940, č. 5127/38-3.)

Ohroženými zájemníky, k jejichž žádosti může okresní úřad podle § 5 zák. č. 98/1929 Sb. povolit, aby byl v některé honitbě určitý počet rozmnožující se zvíře odstřelen, jsou i držitelé hospodářství polních a lesních, ležících mimo odvod této honitby. (8. května 1940, č. 6456/38-2.)

Člen lovecké společnosti může se jako její zástupce účastniti dražby obecní honitby i když sám zbrojního pasu nemá; nedostatek tento je pouze důvodem, vylučujícím ho jako člena z této společnosti, pokud jde o připuštění k nájmu honitby ve smyslu § 31 odst. 3 mor. zák. (8. května 1940 č. 3975/38-4.)

VI. Právo školské.

Byl-li definitivní odborný učitel měšťanské školy, jemuž udělena byla v této vlastnosti neplacená dovolená, ustanoven ke své žádosti zatímním učitelem na veřejné škole obecné, má vůči novému nositeli personálních nákladů učitelských nárok jen na takovou výměru platů, jako by byl od počátku své služební doby působil na škole obecné (§ 7 odst. 5. učit. zák.) (14. května 1940, č. 1671/38-2.)

Předpis § 3 odst. 2 posl. věty zákona č. 96/1937 Sb. o služebních přídavcích školních inspektorů atd. přidělených školním úřadům, normuje toliko jedině zvýšení přídaveků v předpisu tom uvedených. (14. května 1940, č. 4458/38-4.)

VII. Právo policejní, zdravotní a spolkové.

Skutečnost, že obviněný ze správního přestupku se při svém výslechu v řízení před I. stolicí nehájil námitkou, popírající trestní odpovědnost za čin za vinu mu kladený, nezabavuje odvolací stolicí povinnosti, aby se zabývala věcně takovou námitkou, vznesenou teprve v odvolání k ní podaném. (29. dubna 1940, č. 3825/37-3.)

Vydávati příkazy a zákazy po rozumu čl. 3 odst. 1 org. zák. č. 125/1927 Sb. za účely uvedenými v čl. 2 tohoto zákona přísluší v zemském hl. městě Brně policejnímu ředitelství, nikoliv městské radě (in concr. zákaz užívání akademického titulu „doktor“ s přídavkem, označujícím universitu, na níž byl nabyt.) (9. května 1940, č. 2603/38-2.)

Ohledání zvířete orgánem k tomu povoláním musí býti vykonáno podle § 13 odst. 2 zák. č. 177/1907 ř. z. při každé nucené porážce; s hlediska trestnosti přestupku tohoto ustanovení je právně nerozhodno, že podle názoru obviněného šlo o dobytče zdravotně nezávadné a že nebylo po porážce dáno do prodeje. (29. dubna 1940, č. 1147/37-5.)

Usnesla-li se lékařská komora ve svém stavovském řádu ve smyslu § 24 zákona č. 113/1929 Sb. ve znění zák. č. 176/1934 Sb. o lékařských komo-

rách na tom, že označování lékařské praxe slovem „Roentgen“ na tabulkách a v inserátech se příčí cti a vážnosti stavu, není usnesení takové v rozporu se zákonem. (7. června 1940, č. 5856/37-3.)

Zproštění funkce vládního komisaře nad akciovými společnostmi v oboru hornickém může se státi jen s účinkem pro budoucnost, nikoli zpětně. (30. dubna 1940, č. 4409/38-3.)

VIII. Řízení správní a řízení před nejvyšším správním soudem.

Vyloučí-li úřad odkladný účinek odvolání (§ 77 odst. 2 spr. ř. č. 8/1928 Sb.), nemohou tím býti dotčena subjektivní práva odvolatelova tam, kde rozhodnutí, proti němuž odvolání směřovalo, podle své povahy žádného výkonu nepřipouští. (15. dubna 1940 č. 6871/38-2.)

Není nepřipustným zasahováním do úkolu znalců, jestliže řídicí komise jim s právníckého hlediska předem vyloží, jak mají rozuměti určitému zákonnému pojmu (pojem „přiměřené náhrady“ podle § 6 zák. č. 45/1930 Sb.) (19. dubna 1940, č. 377/37-8.)

Služební poměr úřednictva okresních hospodářských záložen založený písemnou smlouvou podle § 36 odst. 1 zák. č. 128/1924 Sb. je služebním poměrem soukromoprávním; okolnost tato nemění však nic na kompetenci správních úřadů, založené v posl. větě odst. 1 § 36 cit. zák. (30. dubna 1940, č. 5214/38-2.)

Učinila-li jedna z procesních stran ve správním řízení návrh na provedení důkazu o nevěrohodnosti svědka, jest úřad podle § 70 odst. 1 správn. ř. č. 8/1928 Sb. povinen provésti navrhovaný důkaz za účasti stran a s ním se ve svém rozhodnutí vypořádati. (16. května 1940, č. 119/37-5.)

Poukazem na zásadu koncentrační nelze odmítnouti pro perkusi důkazy, které strana v řízení nabídla, ale nemohla ihned provésti. (19. června 1940, č. 147/38-5.)

Jestliže nejvyšší správní soud zruší pro podstatnou vadu řízení rozhodnutí zemského úřadu, kterým bylo v pořadí správních stolic rozhodnuto, že zřízení pobočného závodu by mělo hospodářsky nezdravý vliv na souěžní poměry podle § 1 vládn. nař. č. 162/1935 Sb., musí zrušiti podle § 7 zákona č. 164/1937 Sb. i rozhodnutí uvedeného úřadu, jímž mezi tím v pořadí správních stolic oznámení o zřízení onoho pobočného závodu nebylo vzato na vědomí. (19. června 1940, č. 195/38-2.)

IX. Veřejní zaměstnanci.

I opakující se příjem z činnosti soudního znalce, prováděné za odměnu, jež se neomezuje výlučně na náhradu hotových výloh, jakož i příjem z vyučování automobilismu na autokurzech, pokud jsou podrobeny dani důchodové, lze považovati za stálý výdělečný příjem po rozumu § 7 vládn. nař. č. 252/1933 Sb. o úsporných opatřeních personálních, (23. dubna 1940, č. 73/39-5.)

X. Mimořádná opatření hospodářská.

Okolnosti směrodatné pro nové rozhodnutí o cenách stavebních hmot ve smyslu § 9 vl. nař. č. 27/1936 Sb. (tedy i pro ponechání dosavadních cen v platnosti) musí býti zjišťovány předchozím šetřením (§ 8 cit. nař.) za účasti stran. — I výrok komise, jímž ponechávají se dosavadní ceny stavebních hmot v platnosti (§ 9 vl. nař. č. 27/1936 Sb.), musí býti řádně odůvodněn. (22. května 1940 č. 966/38-2.)

B. Ve věcech finančních

I. Daně přímé.

Zaplátil-li zaměstnavatel za zaměstnance na přechodné přírázce k dani důchodové a k dani z vyššího služného více, než činí dluh zaměstnancův na těchto dávkách, není přeplatek ten dani podrobeným důchodem ve smyslu § 7 zák. o př. daních. (8. června 1940 č. 5526/38-3.)

Mimoriádný odpis podle § 10 odst. 2 věta 2. zák. o př. d. č. 76/1927 Sb. nelze přiznati u příjmu, který veřejným společníkům plynul jako nájemné z budovy, kterou dali do nájmu veřejné společnosti, jejichž jsou společníky. (3. června 1940 č. 5637/38-2.)

Žádost za sdělení důvodů rozhodnutí podle § 331 odst. 1 zák. o př. d. dlužno podati ve lhůtě odvolací. — Vyměřovací úřad jest oprávněn vydati ručiteli platební výzvu podle § 266 odst. 1 zák. o př. d. do té doby, dokud nebylo ve smyslu § 281 cit. zák. promlčeno právo státu vymáhati na poplatníku vyměřenou daň. (6. června 1940 č. 6693/38-2.)

Odvolací stolice může, rozhodujíc o odvolání, opřít svůj výrok i o důvody jiné, než kterých použila prvá stolice. — Není předpisu, podle něhož by úřad byl všeobecně povinen, dříve než o věci rozhodne, sdělit straně důvody, o něž hodlá své rozhodnutí opřít. — Správní úřad nemůže založit své rozhodnutí na takových skutkových okolnostech, ohledně nichž neposkytl straně příležitost, aby se o nich mohla vyjádřiti. (3. června 1940 č. 5637/38-2.)

Pro vyměření přímé daně na berní rok 1937 na základě průměru let 1933 až 1935 podle čl. 1 odst. 5 části druhé zák. č. 226/1936 Sb. je vždy směrodatný stav daňových předpisů za uvedená léta, jaký se jeví v době, kdy úřad o tom rozhoduje; stav, jaký byl v době podání žádosti o tuto výhodu, jest směrodatný jen, je-li shodný se stavem v době, kdy úřad o tomto požadavku rozhoduje. — Prováděcí nařízení k ustanovení čl. 1. odst. 5 části druhé zák. č. 226/1936 Sb., pokud mluví o stavu daňových základů v den podání žádosti za vyměření daně na základě průměru let 1933 až 1935, týká se případu, kdy stav daňových předpisů se v době od podání žádosti do doby rozhodování nezměnil, a je toto ustanovení ve shodě se zákonem. (4. června 1940 č. 6864/38-4.)

Poplatný důchod společníků komanditní společnosti z účasti na této společnosti, a to jak komplementářů, tak i komanditistů dlužno stanoviti tím způsobem, že se zjistí zdanitelný příjem z podniku společnosti jako celku podle § 10 zák. o před. d. č. 76/1927 a rozdělí se na jednotlivé společníky v poměru jejich vkladů do společnosti. (6. června 1940 č. 1634/38-3.)

Výkon technických porad, prováděný třebaš pro jedinou firmu za úplatu jako činnost, trvající delší dobu a opakující se, podléhá všeobecné dani výdělkové podle § 46 odst. 1 zák. o př. daních. (18. června 1940 č. 5641/38-2.)

Ani v zákoně o př. d., ani jinde v oboru finančního práva není předepsáno, že rozhodnutí o odvolání musí obsahovati výrok v určité formě, zákon tedy nebrání tomu, aby odvolací stolice spojila enuciati s důvody v jeden celek a zaujala stanoviska k petitu odvolání v důvodech svého rozhodnutí, a je tudíž právně nerozhodno, je-li pravý smysl a dosah rozhodnutí po stránce skutkové a právní precisován v té neb oně jeho části. — Otázka, zda společenstvo tím, že ve svém domě dalo do pronájmu svou koncesi k provozování hostinské a výčepnické živnosti spolu s místnostmi, zařízeními k provozu této živnosti, překročuje meze působnosti, vytyčené stanovami, jest otázkou právní, jejíž řešení nevyžaduje prováděti za úča-

sti strany řízení doplňovací nebo vytýkací. — Společenstvo, které vedle svojí statutární činnosti provozuje též živnost hostinskou pronájmem, není účastno výhod zvláštní daně výdělkové podle § 75 zák. o př. d. č. 76/1927 Sb. (28. května 1940 č. 4758/38-2.)

Jestliže úřad potvrdil započtení vkladního poplatku do základu daně ze dvou důvodů, jednak totiž z důvodu, že poplatek je neodčitelným investičním vydáním, jednak z důvodu, že poplatek nesouvisí ve smyslu § 76 odst. 2 zák. o př. d. s obchodním rokem pro zdanění rozhodným, a stížnost brojí jen proti prvnímu důvodu, má výrok úřadu o neodpočitatelnosti položky té dostatečný podklad v druhém důvodu rozhodnutí stížností neotřeseném a n. s. soud nemusí se zabývatí otázkou, zda první důvod rozhodnutí je v souhlasu se zákonem. — Jde-li o kapitál v podniku uložený ve smyslu § 78 písm. a) zák. o př. d., který si berní subjekt opatřil úvěrem, jsou vydáními povahy investiční veškerá vydání, spojená se získáním úvěru a jeho prvotním zajištěním, při čemž je lhotejné, zda toto za bezpečení úvěru stalo se současně s jeho získáním, či vzhledem k žádosti věřitelové v pozdější době. (24. května 1940 č. 26/28-4.)

Paragraf 79 písm. f) zák. o př. d., mluvě o ztrátách, nastalých při provozování obchodů, má na mysli jediné skutečné obchody, které podle své povahy patří v okruh provozování tohoto podniku, nikoli však jakékoli právní jednání, v podniku předsevzaté, pro něž by platila pouhá, protidůkazem vyvratitelná právní domněnka čl. 274 o. z., že je to vedlejší obchod. (25. června 1940 č. 6868/38-8.)

Hlavním povoláním ve smyslu § 79 písm. h) č. 4 zák. o př. d. č. 76/1927 rozumí se taková činnost určité osoby, která tvoří základ její hospodářské existence a z níž tedy tato v prvé řadě hradí své potřeby; pro posouzení otázky, jde-li o hlavní povolání, není bez významu, že určitá osoba provádí určitou odbornou činnost u více firem ani jaké jsou hospodářské výsledky této činnosti. t. j. jaká odměna je s tou kterou činností spojena. (4. června 1940 č. 6565/38-3.)

Ustanovení § 256 odst. 4 zák. o př. d. nedává poplatníkovi nárok na to, aby provedl úřad sám z moci úřední opravdu nesprávností tam uvedených. Z pouhé skutečnosti, že byla v daňovém účtě poplatníkove a v jeho berní knížce provedena oprava početní chyby, sběhlé při vyměření daně, nemůže poplatník dovozovati nabyté právo na to, aby tento stav zůstal nezměněn. — Zamýšlel-li úřad při rozhodnutí o daňových dobropisech odchýliti se od výpočtů, které strana uvedla ve svém podání, bylo jeho povinností, aby sdělil straně ještě před vydáním svého rozhodnutí podrobně veškeré skutkové podklady, ze kterých mínil vycházeti jak při číselném určení dobropisů, tak i při číselném určení snížených základů daně. (3. června 1940 č. 2858/38-2.)

Za místnosti, sloužící účelům výroby jako provozovny a skladiště podle ustanovení § 126 č. 8 zák. o př. d., považovati jest i šatny a umývárny pro zaměstnance, pracující v podniku výrobním. (28. května 1940 č. 5080/38-2.)

Předpokladem toho, aby budova jako zaopatřovací ústav, nebyla pokládána za dům s malými bvy ve smyslu § 136 odst. 6 zák. o př. d., je zjištění, že jde o objekt aspoň podobný některému z objektů v cit. ustanovení výslovně jmenovaných. (12. června 1940 č. 3355/38-2.)

Částky, placené pod titulem úroků z prodlení podnikateli určitého díla jeho zadavatelem z důvodu, že nebyly včas zaplacený splatné účty za určité období, jsou zásadně podrobeny dani rentové podle § 172 odst. 1 zák. o př. d.; částky ty, i když byly poplatníkem zahrnutý do bilančního zisku, podrobeného všeobecné dani výdělkové, nejsou osvobozeny od daně ren-

tové podle § 174 č. 12 zák. o př. d., jestliže podléhají srážce rentové daně podle § 180 téhož zákona. (31. května 1940 č. 6655/38-2.)

Úroky z přejímací ceny za nemovitosti, převzaté pozemkovým úřadem, které byly podle rozvrhového soudního usnesení přikázány, resp. použity k úhradě poplatníkovy osobního dluhu, — jímž je též dlužná dávka z majetku, byť i za ni částečně věcně ručily převzaté nemovitosti, — podléhají dani rentové. (17. června 1940, č. 1539/38-4.)

Proti srážce daně rentové má věřitel právo podatí odvolání u vyměřovacího úřadu, příslušného podle § 181 odst. 2 zák. o př. d. k doзору nad odvedením příslušné srážky, a rozhoduje o něm zemský finanční úřad v jediné stolici. — Bývalý majitel nemovitosti, převzatých pozemkovým úřadem, je legitimován k podání opravného prostředku proti srážce daně rentové z přejímací ceny za tyto nemovitosti, již bylo použito k úhradě jeho osobního dluhu — dlužných dědických poplatků a dávky z majetku. (20. června 1940 č. 5896/37-3.)

Proti rozhodnutí berní správy, jímž bylo odmítnuto odvolání jako nepřipustné pro nedostatek legitimace a jež bylo podle § 330 odst. 10 zák. o př. d. jako konečné také označeno, není další odvolání přípustné a má býti podle téhož ustanovení straně vráceno. (20. června 1940 č. 5963/37-2.)

Z ustanovení § 265 odst. 1 zák. o př. d. (§ 85 zák. č. 198/1932), týkajícího se zákonného práva zástavního k nemovitostem, nemůže strana vyvozovati promlčení práva státu uplatňovati, věcné ručení motorového vozidla za daň z jízdného. (11. června 1940 č. 4062/38-3.)

Žádost za sdělení důvodů rozhodnutí podle § 282 odst. 1 zák. o os. d. ve spojitosti s § 2 odst. 4 zák. č. 28/1876 dlužno podatí ve lhůtě odvolací. — Pro promlčení práva úřadu vydati platební výzvu, kterou se uplatňuje ručení za daň z příjmu podle § 157 odst. 6 zák. o os. d. a za daň válečnou (§ 26. zák. č. 66/1918) platí ustanovení §§ 5 a násl. zák. č. 31/1878. — Od účinnosti zákona č. 226/1936 užití je předpisů tohoto zákona o řízení jen pro daňové věci, které se týkají kalendářních (berních) let 1927 a násl., nikoli na daňové věci let 1926 a dřívějších. (Část pátá čl. 1 odst. 1 zák. č. 226/1936.) (6. června 1940 č. 6909/38-3.)

II. Daně nepřímé.

Skutečnost, že sepsána byla smlouva o slibu budoucího darování, není na závalu tomu, aby dary podle slibu plněné byly zpodatňovány podle dodatku k sazbě pro poplatky dědické a darovací č. 31/1920 Sb. V takovém případě nepřichází ustanovení § 16 popl. zák. v úvahu. — Finančním úřadům přísluší právo, aby nesprávná rozhodnutí, založená na nesprávném skutkovém základě nebo na chybném právním názoru, zrušily nebo napravily, jsouce v tom omezeny toliko promlčení lhůtou. (17. června 1940 č. 629/39-2.)

Podnikatelem podle § 6 zák. o dani z obratu č. 268/1923, resp. č. 246/1926, 56/1932 a 265/1935 jest i veřejná nemocnice, vybírající ošetřovací taxu, a její dodávky a výkony jsou osvobozeny od daně z obratu toliko v rozsahu, vymezeném v § 4 č. 12 cit. zákona. — S hlediska § 1 odst. 5 zák. o dani z obratu č. 268/1923, resp. č. 246/1926, 56/1932 a 265/1935 lze o „vzetí předmětů z podniku“ pro domácnost nebo pro zaměstnance podniku mluvíti jen, jde-li o věci, které jsou předmětem dotčeného podnikání. (30. května 1940 č. 2219/38-2.)

Námítka stížnosti k nss-u, že dekret, daný poplatníku, neobsahoval upozornění podle § 19 odst. 2 zák. o dani z obratu, ani konkrétní odůvodnění

a sdělení podrobných dat konaného šetření, jsou nepřipustné, když nebyly uplatněny v protokolární odpovědi na dekret. — Také pro odhad podle § 19 odst. 4 zák. o dani z obratu č. 268/1923 ve znění zák. č. 188/1930 a č. 56/1932 musí mít úřad ve spisech pomůcky, tvořící nutný podklad pro závěr úřadu o výši daňového základu; tyto pomůcky musí býti straně v řízení sděleny, aby k nim mohla zaujmouti stanovisko, pokud ovšem nejde snad o pomůcku, kterou strana sama úřadu předložila. — Z § 19 zák. o dani z obratu nelze dovoditi, že znalecký odhad obratu má býti proveden až po provedení vytýkacího řízení. (30. května 1940 č. 83/38-2.)

III. Poplatky.

Knihou podle pol. 3 písm. b) sazby soudních poplatků č. 151/1931 Sb. jest rozuměti spojení jednotlivých listů, provedené způsobem obecně známým a obvyklým podle pravidel živnosti knihařské nebo knihvazačské. (17. června 1940 č. 625/39-2.)

Smlouva, jejíž předmětem je právo těžiti na cizím pozemku kaolin přenechané za úplatu, určenou podle množství skutečně vytěženého kaolinu, je poplatna jako smlouva trhová, byť i právo to bylo zapsáno v pozemkové knize jako služebnost. — Vykazuje-li určité právní jednání podstatné znaky, podle nichž je lze kvalifikovati různým způsobem, nelze naléztí skutkové nebo právně pochybným, jestliže je finanční správa pro účele poplatkové kvalifikuje jedním z těchto způsobů, byť i straně méně příznivým. (17. června 1940 č. 69/39-3.)

Předpokladem předpisu poplatku z narovnání — smíru podle saz. pol. 2 7/105 písm. c) popl. zák. jest po stránce věcné, že došlo k narovnání — smíru ve smyslu § 1380 o. z. o., po stránce formální, že narovnání to je listinně osvědčeno. — Podstatným znakem narovnání podle § 1380 o. z. o. je v prvé řadě, aby šlo o právo pochybné nebo sporné, kterýžto podstatný předpoklad je splněn nejen, jde-li o právo, o němž panuje mezi stranami spor v nejužším slova smyslu, jmenovitě spor soudní, nýbrž jest mu vyhověno již tehdy, jestliže strana povinná straně oprávněné nějaké právo upírá nebo něco zadržuje. — Předpis poplatkového zvýšení podle § 79 popl. zák. a § 3 odst. 3 zák. č. 65/1933 jest odvislý jedině od skutečnosti neohlášení, pokud se týče neohlášení příslušného právního jednání včas, bez zřetele k tomu, zda lze straně přičísti i úmysl zkrátiti erár. (31. května 1940 č. 6805/38-3.)

Podmínkou přiznání snížené sazby nemovitostního poplatku podle § 1 odst. 1 písm. a) zák. č. 178/1837 Sb. jest, aby nový vlastník nabyté nemovitosti ihned sám vzdělával a měl možnost býti úmysl tak činiti a aby, pokud jde o budovy, ihned jich také sám alespoň zčásti užíval. (7. června 1940 č. 6939/36-6.)

Promlčecí lhůta k vyměření dávky čítá se podle § 2 zák. č. 31/1878 v případě, kdy strana nesplnila svoji oznamovací, resp. přiznávací povinnost, od doby, kdy úřad možnosti k vyměření dávky skutečně nabyl a nikoliv od doby, kdy snad této možnosti nabýti mohl. (7. června 1940 č. 6615/38-2.)

IV. Řízení správní a před nejvyšším správním soudem.

Také daňové zájmy mohou býti zásadně posuzovány jako veřejné zájmy, nepřipouštějící odkladný účinek stížnosti k nejvyššímu správnímu soudu podle § 17 zák. č. 164/1937 Sb. — Pro přiznání odkladného účinku stížnosti k n. s. soudu podle § 17 zák. o nss musí býti současně splněny oba jeho předpoklady, jednak totiž, že veřejný zájem nevyžaduje okamžitého provedení naříkaného rozhodnutí, jednak, že stěžovatel okamžitým provedením

rozhodnutí toho utrpí nenahraditelnou újmu. (17. června 1940 č. 3446/38-2.)

V odvolání proti trestnímu nálezu, vydanému podle § 218 zák. o př. d. (kontumace), nemůže strana proti obsahu pomůcek, jichž bylo úřadem použito, vznášeti námitky skutkové povahy. (28. května 1940 č. 4030/38-2.)

Chce-li úřad II. stolice při rozhodnutí o odvolání strany z platebního rozkazu vycházeti jak z jiného skutkového podkladu, tak i z jiné právní kvalifikace položky, započtené do daňového základu, než úřad I. stolice, jest jeho povinností, aby toto svoje stanovisko, odchylné od stanoviska úřadu I. stolice, sdělil se stranou před vydáním svého rozhodnutí a tak jí umožnil již v řízení správním účinnou obranu. (4. června 1940 č. 2385/38-2.)

N. s. soud může výrok úřadu o výměře trestu, pokud stížnost neuplatňuje, že — předpokládajíc ovšem, že nejde o kontumaci — neprávem nebyla zjištěna některá přitěžující okolnost, nebo že nebylo uznáno na některou okolnost polehčující, zkoumati jen potud, zda vyměřen byl trest v mezích zákonné sazby. (28. května 1930 č. 40/30/38-2.)

Ustanovení § 7 zák. o nss, týkající se provedení zrušujícího nálezu tohoto soudu, nebrání úřadu, aby, nahradí-li zrušené rozhodnutí novým rozhodnutím, v tomto rozhodnutí — opustě názor, prohlášený nejvyšším správním soudem za nezákonný — přezkoumal spornou věc s jiného hlediska právního, než v původně zrušeném rozhodnutí. (27. května 1940 č. 134/38-2.)